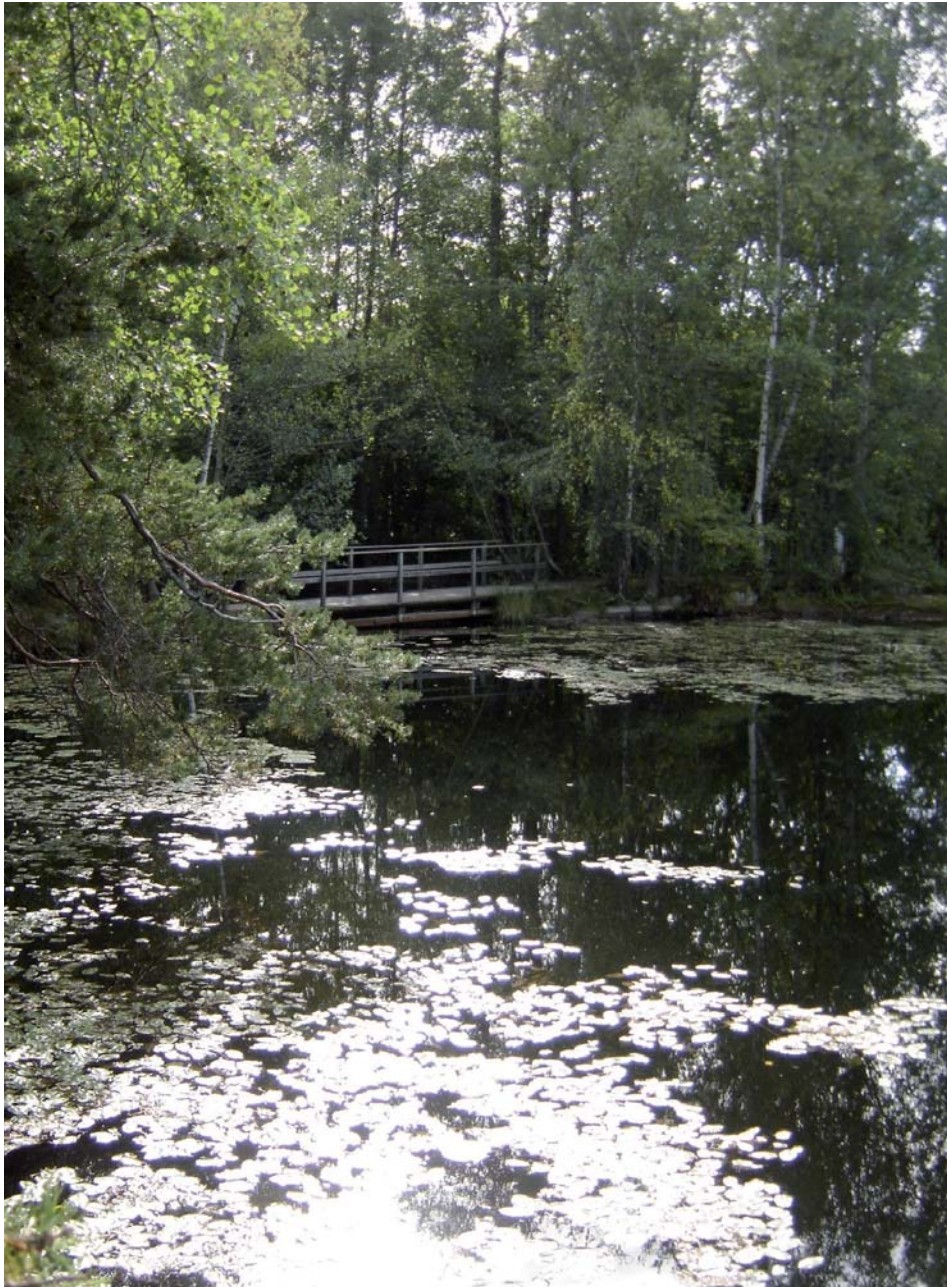

Tattby

Naturresevat i Nacka kommun

Föreskrifter – Avgränsning – Skötselplan

Innehåll	sid
Uppgifter om naturreservatet	3
BESLUT.....	3
Reservatsföreskrifter	4
Föreskrifternas ikraftträdande	6
Skötsel och förvaltning	6
SKÄL FÖR BESLUTET.....	6
Beskrivning av området	6
Riks- och regionala intressen	7
Gällande förordnanden, detaljplaner mm	7
Ärendets beredning	7
Kommunens bedömning	8
Översiktskarta	9
Avgränsningskarta	10
Förordnandekarta	11
Fastighetskarta	12
SKÖTSELPLAN.....	13
Innehåll	14
MARK- OCH VATTENANVÄNDNING.....	15
SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN.....	16
SKÖTSELOMRÅDEN.....	18
ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIV MM.....	23
NATURVÅRDSFÖRVALTNING.....	24
TILLSYN, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING.....	24
MEDVERKANDE.....	24
Skötselplanekarta 1	25
Skötselplanekarta 2	26

Omslagsbild: Dammsjön (foto: Åsa Wilke)

Tattby Naturresevat i Nacka kommun

Beslut om utvidgning av naturreservatet, ändring av föreskrifter samt fastställelse av skötselplan.

Uppgifter om naturreservatet

Namn	Tattby
Kommun	Nacka
Församling	Saltsjöbaden
Läge	Området ligger i Saltsjöbaden i sydöstra delen av Nacka kommun. Det gränsar i väster till Erstavik, i norr till Saltsjöbadens Golfbana och villabebyggelsen i Tattby, i öster mot Neglingemaren och bebyggelse i Rösunda samt i söder mot Observatoriet och villabebyggelsen i Solsidan. Genom området går Skyttevägen och Saltsjöbanans Solsidegren.
Fastigheter	Tattby 2:3 och 2:4,1 samt del av 2:4, 2:5, 2:6, 2:19, 39:1
Markägare	Nacka kommun och Storstockholms lokaltrafiks järnvägar
Naturgeografisk region	Svealands sprickdalsterräng med lerslättdalar och sjöbäcken (24)
Topografisk karta	Stockholm 10 I NO och 10 I SO
Ekonomisk karta	Saltsjöbaden 10 I 5i och Tyresö 10 I 4i
Area	Totalt cirka 142 ha
därav landarea	cirka 125 ha
Förvaltare	Nacka kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar kommunstyrelsen i Nacka kommun att utvidga Tattby naturreservat genom att förklara det område som angivits på bifogad avgränsningskarta (bilaga 2) som naturreservat. Med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken, samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd mm, beslutar kommunstyrelsen att nya föreskrifter och syfte för reservatet skall ersätta tidigare föreskrifter och syfte och gälla för hela Tattby naturreservat.

Beslutet skall ej utgöra hinder för en framtida ombyggnad av Saltsjöbanans Solsidegren till snabbspårväg, justering av dragningen av Skyttevägen eller förläggning av markkabel utmed belyst cykelväg genom området.

Naturreservatets namn skall vara *Tattby*.

Syftet med reservatet skall vara att vårda och bevara och där så är lämpligt utveckla värdefulla natur- och kulturmiljöer samt tillgodose behovet av naturupplevelser, utbildning, friluftsliv och viss anläggningsbunden rekreation.

Reservatsföreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet förordnar kommunen att nedan angivna föreskrifter skall gälla i reservatet, dock med de tillägg som anges under beslut ovan.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder mot att de åtgärder som anges i bifogad skötselplan utförs eller utgöra hinder mot arbetsföretag som krävs för den normala skötseln av områdets anläggningar.

Ej heller skall föreskrifterna utgöra hinder för viktighållande av befintlig anläggningsbunden rekreation i området.

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom reservatet

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. anordna upplag, gäller även snöupplag, annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel.
2. uppföra ny byggnad, brygga, mast eller annan anläggning, utöver anläggning av markkabel utmed belyst cykelväg genom området. Sanitära anläggningar, utvidgning av Vinterstadions tekniska anläggningar och kompletteringar av befintliga verksamheter kan dock få tillkomma.
3. anlägga ny bana utöver ombyggnad av Saltsjöbanans Solsidegren.
4. anlägga ny väg eller asfaltera befintlig grusväg, parkering eller stig, utöver ny dragning av Skyttevägen samt väg och parkering till Vinterstadion. Stigar och skidspår får anläggas enligt skötselplanens intentioner.
5. sätta upp belysning längs stigar, leder och spår utöver vad som finns idag. Vinterstadion, får dock kompletteras med ytterligare belysning.
6. bedriva annan jakt än skyddsjakt.

Utan kommunens tillstånd är det förbjudet att

1. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi eller ytförhållanden, t ex genom att gräva, spränga, muddra, borra, schakta eller
2. utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning.
3. utföra om- eller tillbyggnad eller väsentligt ändra byggnads användningssätt.
4. uppföra stängsel, hägnader, anläggning för idrott eller hobbyverksamhet, med de undantag som anges för anläggningsbunden rekreation.
5. avverka eller utföra annan skoglig åtgärd utöver de som framgår av skötselplanen.
6. använda kemiska bekämpningsmedel, skadliga kemikalier eller utföra skogsgödsling.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång.

Markägare, arrendatorer och annan innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

1. Utmärkning av naturreservatets gränser, uppsättning av informationsskyltar och märkning av stigar.
2. I övrigt de åtgärder som framgår av skötselplanen. I erforderliga fall avser kommunen att teckna avtal med berörda innehavare av särskild rätt.

C. Ordningsföreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om vad allmänheten har att iaktta inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar är det förbjudet att

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning t ex genom att borra, hacka, spränga, måla eller dylikt.
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar samt att skada vegetation i övrigt t ex genom att gräva upp växter som ris, örter, gräs, mossor och lavar eller ta bort vedlevande svampar.
3. störa djurlivet (t ex genom att klättra i boträd, från nära håll fotografera fågelbo eller döda däggdjur, fåglar, kräldjur eller groddjur).
4. fånga och insamla ryggradslösa djur.
5. medföra hund eller annat husdjur som inte är kopplad eller att rida annat än på anlagd bil- eller cykelväg.
6. båtar är ej tillåtna i Lundsjön-Dammsjön.
7. framföra motorfordon (inkl snöskoter, traktor o dyl) annat än på därför avsedd väg förutom vad som krävs för naturvårdsförvaltningen samt för normal skötsel av områdets anläggningar och byggnader.
8. på störande sätt använda ljudanläggning eller i övrigt utöva sysselsättningar, som kan minska rekreationstutbytet för andra. Vid publika arrangemang vid Vinterstadion får dock högtalaranläggning användas. Gäller ej ljud som sammanhänger med arbetsföretag som krävs för den normala skötseln av området och dess anläggningar.
9. bedriva hobbyverksamhet med förbränningsmotordrivna modellfarkoster.
10. elda annat än på särskilt iordningställd plats eller i medhavd grill e dyl. Totalt eldningsförbud gäller när SMHI annonserar risk för bränder i skog och mark.
11. tälta mer än ett dygn.

12. lägga upp/förvara båt på land.
13. anordna orienteringskontroll, naturstig eller liknande utan naturvårdsförvaltarens tillstånd.
14. utplantera fisk eller kräftor som inte är naturligt förekommande i insjöarna.

Föreskrifternas ikraftträdande

Föreskrifterna träder i kraft tre veckor efter den dag då författningen utkom från trycket i länets författningssamling varvid föreskrifterna i kommunens tidigare beslut som vunnit laga kraft 1990-08-31 upphör att gälla.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer kommunen bifogad skötselplan med mål, riktlinjer och åtgärder för hela reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. är kommunen naturvårdsförvaltare för reservatet.

SKÄL FÖR BESLUTET

Beskrivning av området

Området ligger i skarven mellan Södertörns sprickdalsterräng och skärgården. Förekastningsbranter löper mot Lundsjön-Dammsjön i väster samt mot Neglingearen i öster. Berggrunden består mest av gnejser och gnejsgraniter, men i nordost finns ett mindre område med förekomst av grönsten. Jordlagren domineras av morän samt torvjordar. Vid Dammsjöns södra del finns ställvis inslag av lera. En stor del av området är hållmarker.

Lundsjön-Dammsjön är delvis ett resultat av uppdämning. Den avvattnas i sin södra ände via en mindre bäck mot Erstaviken. Från början av 1700-talet drevs här kvarn. Driften upphörde mot 1800-talets slut. Vid utloppet finns idag två tomma dammar (vattenreservoarer). De ingick tidigare i Saltsjöbandens vattenförsörjningssystemet.

Området vid Dammsjöns södra del är kulturpåverkat genom tidigare jordbruks-hävd. Skogsbete har förekommit. På platsen låg ursprungligen torpet Rytstarstugan. I mitten av 1700-talet fanns torpet Nybygget på platsen. I mitten av 1800-talet upphörde boendet och marken brukades av Erstaviks kvarn. Torpet revs i början av 1900-talet och idag återstår husgrunden och rester av den öppna kulturmarken.

Området karaktäriseras av talldominerade grunda hållmarker med anslutande blandskogsbevuxna sluttningar, dalgångar och sankområden. Inom området finns ställvis ädellöv som ek, lind, lönn, alm och ask. I buskskiktet finns här bl a hassel, skogstry, olvon, hägg och berberis. Bland örterna kan nämnas blåsippa, särläka, ormbär, vätteros, nattviol, Jungfru Marie nycklar och trolldruva. I näringsfattigare områden finns utöver blåbär, lingon, mjölon, odon och rosling, också ryl, spindelblomster, linnea och flera pyrolaarter. Ett rikt spektrum av mossor och lavar

finns representerat inom området. Bland storsvamparna finns åtminstone 200 arter representerade.

Bland däggdjur förekommer rådjur, skogs- och fälthare, grävling, hermelin och ekorre. Älgen besöker området regelbundet. Räven var tidigare vanlig. Spår av bäver har registrerats vid Dammsjön. Bland häckande fåglar kan nämnas sparvhök, kattuggla, spillkråka, gröngöling, mindre hackspett, svarthätta och grönsångare förutom mer allmänna arter.

I sjöarna finns abborre, gädda, mört, braxen, lake, sutare, sarv, gers och inplanterad regnbåge. I Dammsjön finns även dammussla.

Området har ett rikt förgrenat stig- och spårssystem och är välbesökt sommar som vinter framförallt av närboende, men också av besökare från andra delar av Nacka och Storstockholm. Samskolan som ligger direkt norr om och flera föreningar har verksamheter i området. I öster, mot Neglingemaren, ligger Vinterstadion där verksamheter bedrivits sedan slutet av 1800-talet.

Bad förekommer i Lundsjön-Dammsjön. Här bedrivs också fiske genom fiskevårdsförening. Samskolans elever bedriver praktiska biologistudier, idrott, orientering m.m. inom området. Scouterna bedriver naturstudier, idrott och praktiska övningar i skog och mark. Centralt i området finns bana för bågskytte. Vid Vinterstadion finns rodelbana samt slalom- och långbacke/familjebacke. Här finns lift, snöanläggning, belysning mm och ett flertal byggnader kopplade till verksamheterna som bedrivs i både tränings- och tävlingsform. Vintertid utnyttjas hela området för skidåkning och sjöarna för skridskoåkning.

Mer detaljerade beskrivningar finns i skötselplanen sid. 15.

Riks- och regionala intressen

Större delen av området är av riksintresse för rekreation och friluftsliv. Området mot Observatoriet i öster är av riksintresse för kulturmiljövården (del av centrala Saltsjöbaden). Den sydligaste delen mot Erstaviken innefattas av riksintresset kust- och skärgårdsområdet.

Området ingår till större delen i den regionala grönstrukturen – Tyrestakilen.

Gällande förordnanden, detaljplaner mm

Strandskydd enl Miljöbalken MB gäller för Lundsjön, Dammsjön och del av Neglingemaren.

Detaljplaner enl. Plan och bygglagen PBL berörs. Naturreservatets mål och skötsel står ej i strid med dessa då de är avsatta för fritidsverksamhet, är av naturmarkskaraktär eller liknande.

Se förordnandekarta sid. 11.

Ärendets beredning

Tattby avsattes som naturvårdsområde i juni 1990 med stöd av dåvarande naturvårdslag. Beslutet vann laga kraft 1990-08-31. Enligt övergångsbestämmelser är området naturreservat.

Kommunen har gjort en översyn av naturreservatet och föreslår att detta utvidgas till att på ett naturligt sätt omfatta området mellan Lundsjön-Dammsjön i väster till Neglingemaren i öster.

Kommunen bedömer att naturreservatet i sin helhet är förenligt med översiktsplanen och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Kommunens bedömning

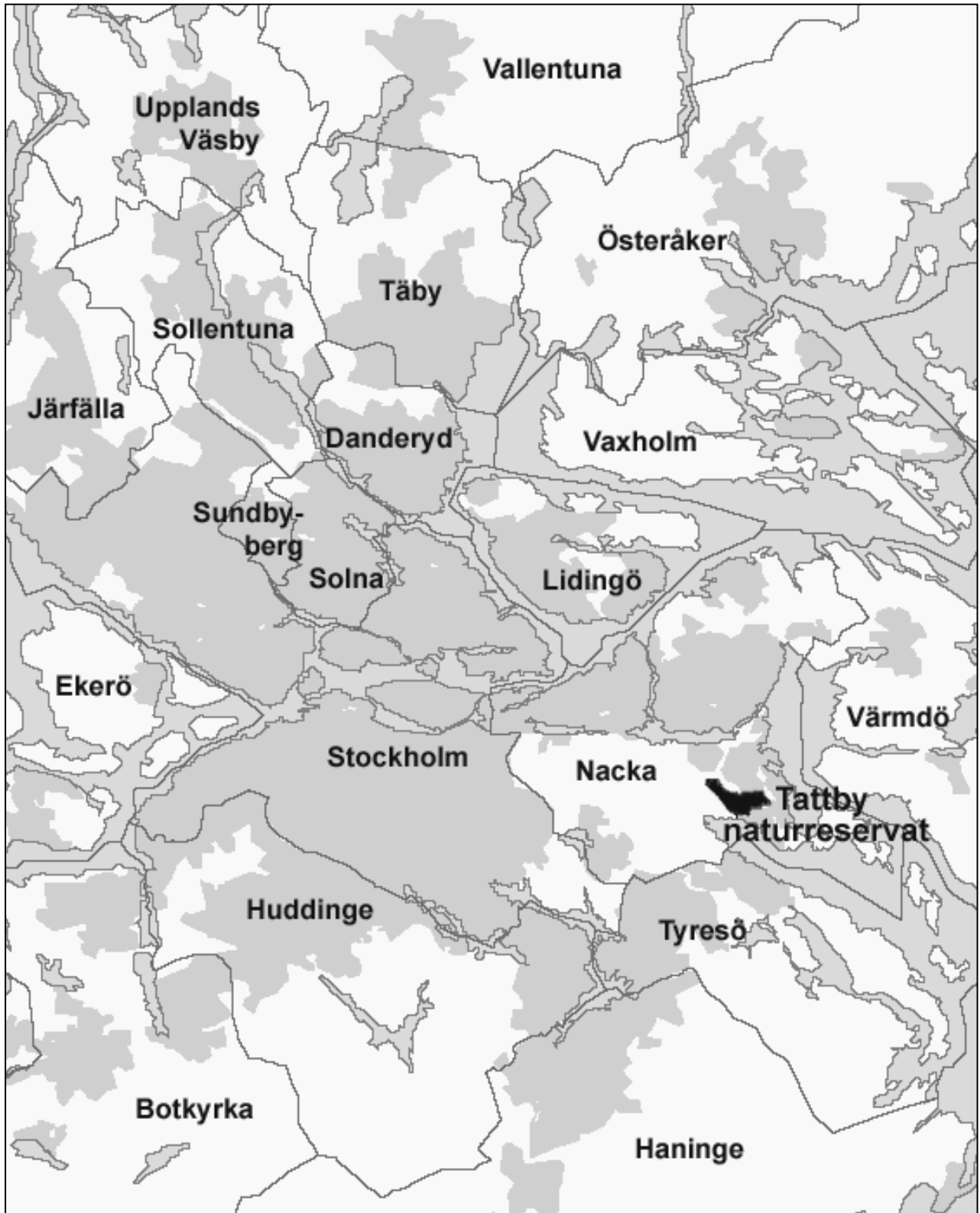
Inom området finns värdefulla natur- och kulturmiljöer. Här finns områden med ädellövskog och rester av hävdad mark. Det faktum att inga större skogliga avverkningar skett de senaste hundra åren, gör området mycket omväxlande både vad gäller flora och fauna. Skogsvårdsstyrelsen har identifierat och avgränsat ett flertal nyckelbiotoper och naturvärdesobjekt i området. Speciellt intressanta är de i Dammsjön förekommande flytande öarna.

Området är väl beläget som natur- och friluftsområde. Det är åtkomligt såväl med tåg som med bil och direkt från angränsande bostadsområden. Det är idag väl nyttjat framförallt av närboende, men även av besökare från andra delar av Nacka och Storstockholm. Området ingår till större delen i den s.k. Tyrestakilen, som är en del av Stockholmsregionens grönstruktur.

Inom området finns ett rikt förgrenat stigsystem, markerade spår, belyst motions slinga, anläggningar för bågskytte samt vintersporter som rodel och slalom. Skolor, scouter, daghem och föreningar är flitiga besökare.

Ett stort behov av mark och vatten för naturupplevelser, utbildning, friluftsliv och viss anläggningsbunden rekreation föreligger. Förordnandet tillfredställer dessa behov.

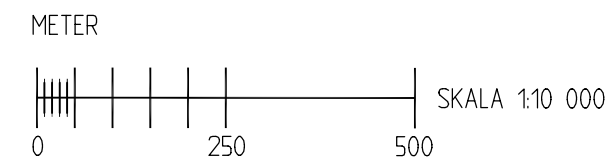

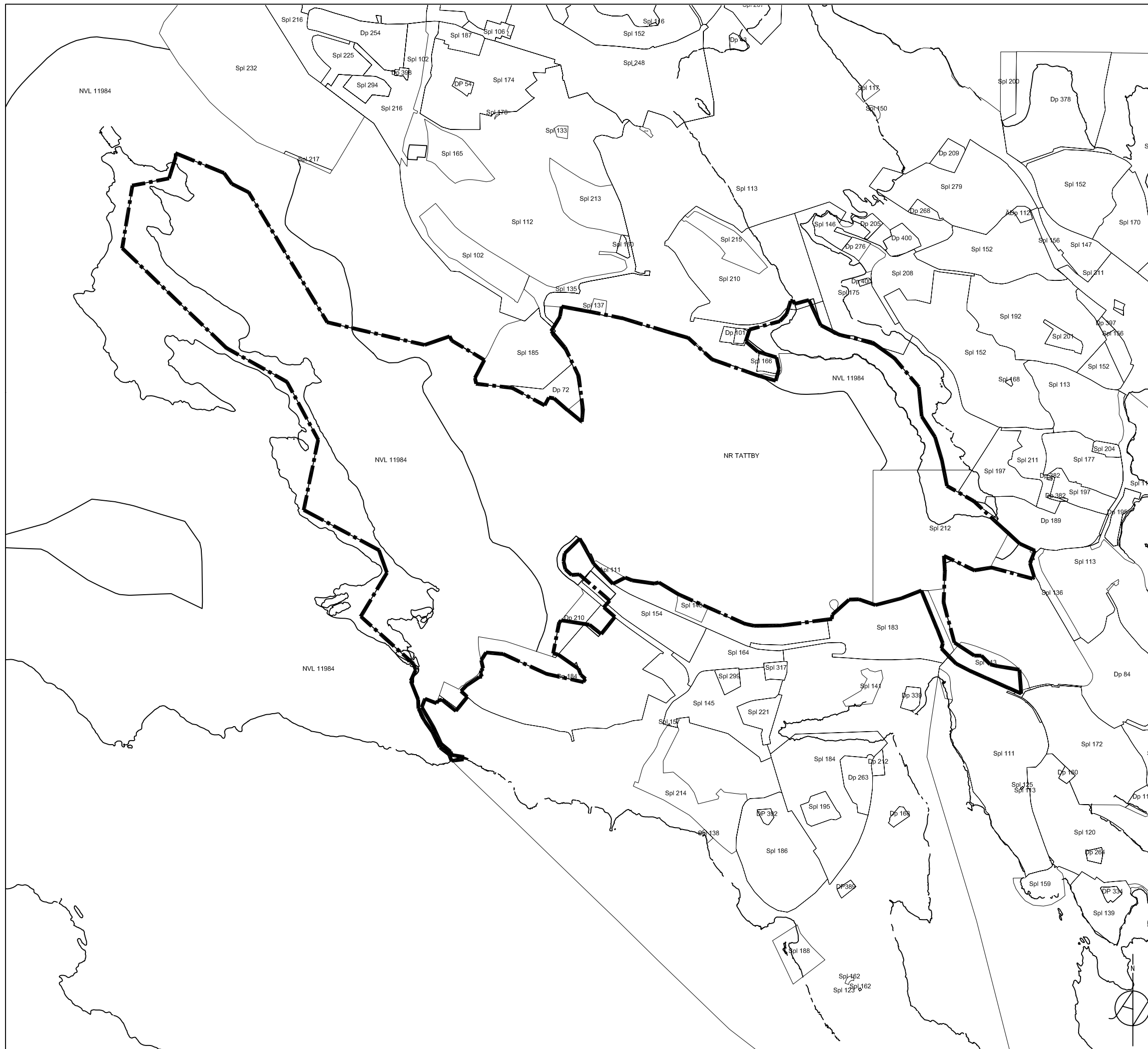

FÖRKLARINGAR

■■■■■■■■■■ Gräns för naturreservat

TATTBY NATURRESERVAT AVGRÄNSNINGSKARTA BILAGA 2

FÖRKLARINGAR

- Gräns för naturreservat
- Dp   Detaljplan (PBL)
- Spl   Stadsplan (PBL)
- Nvl   Strandskydd (MB)
- NR   Naturreservat (MB)

TATTBY NATURRESERVAT FÖRORDNANDEKARTA BILAGA 3

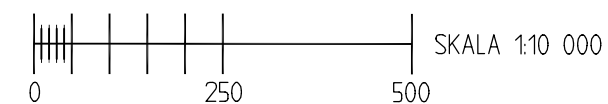
FÖRKLARINGAR

----- Gräns för naturreservat

0:0 Fastighetsbeteckning

TATTBY NATURRESERVAT FASTIGHETSKARTA BILAGA 4

METER

SKALA 1:10 000

SKÖTSELPLAN

Tattby naturreservat
Nacka kommun

Innehåll	sid
Skäl för beslutet samt föreskrifter	15
Syftet med reservatet	15
Beskrivning av området	15
MARK- OCH VATTENANVÄNDNING	15
Skogsmark	15
Ängsmark	15
Jakt och fiske	15
Bebyggelse, anläggningar mm	15
Upplåtelseavtal	16
SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN	16
Övergripande mål	16
Generella skötselåtgärder	16
SKÖTSELOMRÅDEN	18
ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIV mm.....	23
Övergripande mål	23
Tillgänglighet	23
Stigar, spår och vägar	23
Bad	23
Eldning	23
Båtar	23
Bågskytte	23
Vinterstadion	23
Toaletter och renhållning	23
Trafik och parkering	24
Information och utmärkning	24
NATURVÅRDSFÖRVALTNING	24
TILLSYN, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING	24
MEDVERKANDE	24
Skötselplanekarta 1	25
Skötselplanekarta 2	26

Skötselplan för Tattby naturreservat

Nacka kommun

Skäl för beslutet samt föreskrifter

Skäl för beslutet samt föreskrifter för reservatet finns i beslutstexten.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet skall vara att vårda och bevara värdefulla natur- och kulturmiljöer samt tillgodose behovet av naturupplevelser, utbildning, friluftsliv och viss anläggningsbunden rekreation.

Syftet uppnås genom att

- säkerställa områdets målinriktade skötsel genom en fastställd skötselplan.
- skötselplanen reglerar skötseln så att natur – kultur – och friluftssintressena tillgodoses.

Beskrivning av området

Allmän beskrivning av reservatet finns i beslutstexten.

MARK- OCH VATTENANVÄNDNING

Skogsmark

Skogsmarken har inte varit föremål för något intensivare skogsbruk. En del röjningar och gallringar har gjorts, främst på senare år. Stubbar visar att avverkning av enstaka eller mindre grupper av träd s.k. blädning eller plockhuggning har skett tidigare. Skogens medelålder är tämligen hög och blandningen av trädslag och åldrar är stor.

Ängsmark

Ängarna vid Dammsjöns södra del är de enda öppna markerna i det för övrigt skogsklädda området. De är rester av tidigare jordbrukshävd. Idag hävdas den öppna marken genom slätter.

Jakt och fiske

Skydds jakt bedrivs inom området. För Lundsjön-Dammsjön och Neglingemaren innehas fiskerätten av Saltsjöbadens Fiskevårdsförening. Fritt hand- och redskapsfiske gäller för Saltsjön.

Bebyggelse, anläggningar mm

Någon omfattande bebyggelse finns inte inom reservatet. Utöver anläggningsanknutna byggnader vid Vinterstadion, finns ett par mindre stugor kopplade till föreningsverksamhet, samt några mindre militära f.d. vaktstugor nära tunneln för Saltsjöbanans solsidegren. På höjdpartiet söder om Vinterstadion finns två radiomaster för mobiltelefoni. I övrigt finns flera luft- och markledning för olika ändamål inom området.

Upplåtelseavtal

Avtal finns med Saltsjöbadens Rodelklubb, Saltsjöbadens sjöscoutkår, Saltsjöbadens fiskevårdsförening samt Telia Mobil AB och Tele 2 AB om master för mobiltelefoni.

Avtal skall tecknas med inom området aktiva föreningar som har anläggningsbunden verksamhet.

SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

Skötselplanekarta 1, sid. 25.

Övergripande mål

Naturresevatets värdefulla natur- och kulturmiljöer skall vårdas och bevaras och där så är lämpligt utvecklas.

Målet för skötseln av skogsmarken, som är helt dominerande i området, är till övervägande del en olikåldrig, varierad och flerskiktad naturskog. En ökad lövinblandning kan dock på lämplig mark eftersträvas.

Öppen mark finns vid Dammsjöns södra del. Målet med skötseln är där att vårda och bevara denna rest av ett gammalt kulturlandskap.

Vattenkvaliteten i Dammsjön skall vidmakthållas.

Engagemang och initiativ från allmänheten, föreningar och skolor skall uppmuntras.

Generella skötselåtgärder

Nedan generella skötselåtgärder gäller inom hela reservatet. I den mån generella och speciella skötselåtgärder talar mot varandra, gäller de speciella. För att begränsa texterna och undvika upprepningar listas/förklaras inledningsvis aktuella insatser.

Gallring: Utglesning av trädgrupper eller bestånd med grövre träd varvid lövträd gynnas på bekostnad av främst gran. Åtgärden utförs vart 10-15 år eller vid behov.

Röjning: Utglesning av trädgrupper eller bestånd med klenare träd, varvid lövträd gynnas på bekostnad av främst gran. Buskskiktet sparas. Åtgärden utförs vart 5:e år eller vid behov.

Underröjning: Utglesning/borttagning av konkurrerande träd som växer under/eller direkt i anslutning till större träd. Buskskiktet sparas. Åtgärden utförs vart 5:e år eller vid behov.

Rensning: Borttagning av sly, nedtagning av riskträd och upparbetning av vindfällan. Åtgärden utförs vid behov.

Utmed stigar och andra exponerade lägen skall kvistar och ris som blir kvar efter upparbetning och bortforsling, kapas till 50 cm längd för att nedmultning skall ske så fort som möjligt. Alternativt används flistugg. Grenar, kvistar och ris i andra

sammanhang bränns eller kapas till 100 cm längd. Bränning får dock bara utföras vintertid.

Naturmarksstädning utförs höst och vår på öppna marker, utefter vägar, stigar och stränder. Övrig mark vid behov. Översyn utföres minst en gång per år, under våren.

Skogsmark

* Hällmarksbunden tallskog och anslutande blandskogszoner undantas från åtgärder. I blandskogsområdena kan dock i vissa partier med mycket tall eller stort lövinslag gran med fördel successivt gallras/röjas mot en lägre andel.

* Miljöer som vidare undantas från åtgärder är våta/fuktiga områden av rent löv, lövdominerade områden samt bergbranter. I lövdominerade områden exempelvis alkärr, kan dock gran med fördel successivt gallras/röjas bort.

* Skog som brunnit lämnas för fri utveckling.

* Torrakor, lågor, hålträd, enstaka gamla grova träd, gamla lövträd som grova aspar och ekar, äldre säl, bärande träd och buskar skall regelmässigt sparas. Dessa är av betydelse för djurlivets tillgång till bokplatser, föda och skydd.

* I kantzoner mot öppen mark skall, där förutsättningar finns, flerskiktade bryn med välutvecklat buskskikt eftersträvas. Ekar och andra ädellövträd underröjs. Bärande och blommande buskar gynnas. Åtgärderna skall dock ske försiktigt då för stora ingrepp kan ge upphov till kraftiga slyuppslag. Ringbarkning av asp kan i vissa lägen vara lämpligt.

* Underröjning av i synnerhet ädellövträd, kan bli aktuellt på andra ställen än vad som angivits ovan. Betonas bör dock att buskskiktet alltid skall sparas.

* Välfrekventerade stigar rensas/hålls öppna. I övrigt skall fallna träd och grenar lämnas kvar om de inte allvarligt minskar framkomligheten i området.

* Där stigar ligger utmed stränder, kan siktröjningar och gallringar bli aktuella. Grupper av träd med t ex några sälbuskar vid rötterna lämnas.

* Åtgärder som medför risk för markskador skall undvikas. Lättare skogsmaskin får användas. En fördel är om detta sker på tjälad och snötäckt mark. Markskador skall alltid lagas.

Ängsmark

* Ängarna vid Dammsjöns södra del skall hållas öppna.

Vattenområde

* Lundsjön-Dammsjön skall bevaras med sitt naturliga växt- och djurliv.

Jakt och fiske

* Jakt får endast bedrivas som skydds jakt.

* Fiske skall ske med hänsyn till områdets stora betydelse för friluftslivet.

- * Fiskekort krävs för fiske i Lundsjön-Dammsjön och Neglingemaren.
- * Utplantering av fisk och kräftor får endast ske av naturligt förekommande arter.

Byggnader och anläggningar

- * Byggnader och anläggningar inom naturreservatet skall hållas i vårdat skick. Eventuella om- och tillbyggnader skall prövas av kommunen.

SKÖTSELOMRÅDEN

Beskrivning och karta (skötselplanekarta 1, sid. 25) har indelats i skötselområden. Varje skötselområde har kortfattat beskrivits med ledning av utförda inventeringar varjämte mål för skötseln samt åtgärder angivits.

Påpekas bör dock att skogsmarken kontinuerligt förändras. Det är egentligen bara hållmarkernas tallskog som kan sägas representera en stabil vegetationstyp. Övriga marker befinner sig i olika igenväxningsstadier och blandskogen övergår på sikt i granskog, om den lämnas för fri utveckling. Vill man framöver ha en variationsrik skog med stort lövinslag, måste granen hållas tillbaka.

Områdena 1-8 har inget eller litet åtgärdsbehov. Skötseln inskränker sig i huvudsak till tillämpliga delar av ovan angivna övergripande mål och generella skötselåtgärder. Skötseln av områdena 9-11 är av mer eller mindre kontinuerlig art.

Skötselområde 1

- Beskrivning:* Företrädesvis hållmarksbunden tallskog med anslutande blandskogzoner på grunda moränmarker. Mindre fuktstråk med lövskog, branter, strandskogspartier mm ingår.
- Mål:* Naturskog
- Åtgärder:* Området lämnas fri för utveckling.

Skötselområde 1.1

- Beskrivning:* Området sluttar mot Neglingemaren och användes förr som skidbacke. Områdets kantzoner är under igenväxning med täta asp- och björkuppstag. Mot vattnet även al och hägg. Inom de ännu öppna centrala delarna, självföryngring av tall.
- Mål:* På sikt utveckling mot en varierad och olikåldrig blandskog.
- Åtgärder:* Se restaureringsåtgärder nedan.

Skötselområde 2

- Beskrivning:* Grandominerad blandskog på sluttningar och i dalgångar. Ställvis inslag av ädellöv samt triviallöv i varierande proportioner. Mindre hållmarksavsnitt, småbranter, fuktstråk mm ingår.
- Mål:* Naturskog
- Åtgärder:* Området lämnas för fri utveckling. I vissa partier med mycket tall eller stort lövinslag kan dock med fördel gran successivt gallras/röjas mot en lägre andel och eventuell gallring/röjning av triviallöv. Underröjning av företrädesvis ädellöv kan vid behov utföras.

Skötselområde 2.1

- Beskrivning:* Varierad blandskog bestående av tall, gran och ställvis inslag av ädellöv samt triviallöv i varierande proportioner.
- Mål:* Varierad blandskog som reserveras som experimentområde för skolan.
- Åtgärder:* Åtgärder i första hand enligt riktlinjer framtagna i samarbete mellan skolan och naturvårdsförvaltaren. Frihuggning, plantering, hamling mm kan tillåtas i mindre omfattning. Innan åtgärder vidtas skall nuvarande tillstånd dokumenteras i detalj och uppföljning planeras. I andra hand enligt anvisningar för skötselområde 2.

Skötselområde 3

- Beskrivning:* Sydorienterad bergbrant med ekdominerad trädslagsblandning. Branten ger ett varmt mikroklimat och detta gynnar bl.a. insekter, men även mossor som växer i sipperstråken längs berget. Området är definierat som nyckelbiotop.
- Mål:* Naturskog
- Åtgärder:* Området lämnas för fri utveckling. Gran kan dock vid behov hållas tillbaka då naturvärdet bevaras om branten hålls beskuggad av de senvuxna lövträd som växer här.

Skötselområde 4

Beskrivning: Slänt med rörligt markvatten. Mycket varierad trädslagsblandning med asp, björk, sälg, ek, klibbal, ask, alm samt grov tall och gran. Hassel växer i buskskiktet. Området sammanfaller till del med den enda förekomsten av grönstensberggrund (basiskt mineralrikt) i Tattby.

Mål: Naturskog

Åtgärder: Området lämnas för fri utveckling. Barrträd kan dock vid behov hållas tillbaka. Lågor och torra träd lämnas kvar till gagn för den lägre floran och faunan. I anslutning till villatomter kan enstaka gallringar utföras.

Se vidare restaureringsåtgärder nedan.

Skötselområde 5

Beskrivning Bäckdrag med stor fallhöjd och branter i anslutning till den. Bäckens som avvattnar sjösystemet är reglerad med en kraftig damm. Skogen som har slutet krontak är rik på grova ädla lövträd, mest ek och lönn, men det finns också björk, al och sälg. Biotoptypen gynnar arter som är knutna till grova ädla lövträd som t ex lavar och insekter. Området är definierat som nyckelbiotop.

Mål Ädellövskog med slutet lövtak.

Åtgärder Svaga gallringar av björk, gran och asp för att föryngra ädellövträden. Vid behov lämnas kvar lågor och torra träd. Viss slyröjning i övre delen mot den kraftiga dammen, så att den vackra muren kan skönjas. Bäckens skall hållas öppen.

Skötselområde 6

Beskrivning Kärr med rörligt markvatten. Lövträd dominerar. Mest al, björk och sälg men även ask växer i området. Här finns förutsättningar för fuktighetskrävande arter av mossor och lavar att etablera sig.

Mål: Blandsumpskog.

Åtgärder: Svaga gallringar av främst barrträd för att gynna lövrikedomen. Lågor och torra träd lämnas.

Skötselområde 7

Beskrivning: Fuktig till våt blandskog bestående av gran, tall, al och triviallöv i varierande proportion. Förekomst av grova träd, torrakor och lågor.

Mål: Naturskog.

Åtgärder: Området lämnas för fri utveckling.

Skötselområde 8

Beskrivning:

Igenväxningstorvmarker med tall, björk och videarter. Centralt i området sankmark med gungfly som domineras av björk, vide och al. Längs områdets kanter och i öster, tallmosse med inslag av björk och gran.

Mål:

Naturskog.

Åtgärder:

Området lämnas för fri utveckling. Gran kan dock vid behov hållas tillbaka.

Skötselområde 9

Beskrivning:

Vid Neglingemaren ligger Vinterstadion med rodel och slalom/långbacke/familjebacke. Här finns lift, snöanläggning, belysning mm och ett flertal byggnader kopplade till verksamheterna. Gemensam parkering för 10-15 bilar. Området angörs från Skidbacksvägen i öster.

Mål:

Möjlighet att underhålla och utveckla området för vintersport och annan sport såsom BMX, mountainbike, klättring.

Åtgärder:

Verksamhet och skötsel mm regleras genom avtal med respektive klubb som har verksamhet i området. Vegetationen inom området får efter reservatsförvaltarens tillstånd gallras och röjas för att främja verksamheten.

Skötselområde 10

Beskrivning:

Del av området består av tidigare åker och äng vid fd torpet Nybygget. Den öppna kulturmarken omges av lövskog och talldominerad blandskog. Här ligger Erstaviksbadets parkering.

Mål:

Öppen kulturmark, omgiven av ädellövsdominerad skog av ängstyp.

Åtgärder:

Den öppna marken hävdas årligen som slåtteräng. Sly i diken och öppen mark röjs. I kantzonerna underröjs ekar och andra ädellövträd. Den grusade parkeringsplatsen underhålls på vanligt sätt.

Skötselområde 11

Beskrivning:

Lundsjön-Dammsjön är en sprickdalsjö. I Dammsjön finns tre sk flytöar som består av lösgjort gungfly. Öarna är bevuxna med mossor, buskar, pors och mindre träd som sälg, al, björk och tall. Södra delen av sjön domineras av näckrosor. Tät undervattensvegetation förekommer i grunda delar av sjön.

Vattenkvaliteten för bad är god. Sjön används vintertid av skridsko- och skidåkare, samt pimpelfiskare.

Ädelfisk har tidigare inplanterats.

Vid utloppet finns två tomma dammar (vattenreservoarer). De ingick tidigare i Saltsjöbadens vattenförsörjningssystem.

Mål: Bevara sjöarnas goda vattenkvalitet med dess naturligt förekommande växt- och djurliv samt de höga natur- och friluftsvärdena.

Vattennivån skall hållas.

Åtgärder: Då sjön används för bad och fiske är det önskvärt att vegetationsutbredningen begränsas. Detta kan ske genom klippning av vegetationen.

Vattenprover tas kontinuerligt av kommunen för att följa sjöarnas utveckling. Om vattenkvaliteten försämras, utreds orsakerna därtill och i samråd med reservatsförvaltaren vidtas nödvändiga åtgärder. Utloppet skall hållas öppet genom röjning. Dammens skick kontrolleras och skador åtgärdas vid behov.

Skötselområde 12

Beskrivning: Sydorienterad bergbrant med ekdominerad trädslagsblandning. Branten ger ett varmt mikroklimat som gynnar värmekrävande arter.

Mål: Naturskog

Åtgärder: Området lämnas för fri utveckling. Gran kan dock vid behov avverkas.

Restaureringsåtgärder

Inom skötselområdena 1.1 och 5 tas elledningar, trästolpar mm bort. Områdena avstädas.

Inom skötselområde 1.1 bör svag röjning/gallring göras i flera omgångar med 5 till 10 års mellanrum. Motivet för de successiva restaureringsinsatserna är att ge bestånden en bättre stabilitet mot storm, snö mm samtidigt som förutsättningarna att ströva i området på sikt förbättras.

Skräp och trädgårdsavfall har tippats på flera platser inom området. Utfyllnader och upplag förekommer också.

Skräp och trädgårdsavfall bortforslas. Upplag och utfyllnader tas bort.

ANORDNINGAR FÖR FRILUFTSLIV MM

Se Skötselplanekarta 2, sid. 26.

Övergripande mål

Området skall tillgodose behovet av naturupplevelser, utbildning, friluftsliv och viss anläggningsbunden rekreation.

Tillgänglighet

Området nås via allmän väg vid Samskolan, vid golfbanan, parkeringsplatsen för Erstaviksbadet, Vinterstadion m fl. Det nås dessutom med Saltsjöbanan vid hållplatserna Tattby, Erstaviksbadet och Solsidan.

Stigar, motionsspår och vägar

Befintliga stigar hålles öppna men åtgärdas i övrigt inte. Cykelvägen från Solsidan till Tattby är asfalterad och belyst och ger därmed möjlighet också för rullstolsbundna att besöka området. Stigen från Erstaviksbadets parkering genom området mot badet behålls grusad. Vägar och anlagda stigar underhålls på vanligt sätt. Bron över Dammsjön underhålls. Den belysta motionslingan som utgår från idrottsplatsen (utanför området) underhålls och bättras vid behov med spån eller dylikt. Nya skidspår/terränglöpningsspår kan i framtiden komma att anläggas.

Bad

Naturbad förekommer utefter hela Lundsjön-Dammsjön.

Eldning

Eldplats anordnas vid Dammsjöns sydända enligt skötselplanekarta 2, sid. 26.

Båtar

Båtar är ej tillåtna i Lundsjön-Dammsjön med undantag för båtar tillhörande fastighetsägarna på Erstavik och hyresgästen på Lunds gård. Uppläggning av båtar på Neglingemarens västra och södra strand är ej tillåten.

Bågskytte

Centralt i området bedrivs bågskytte, både i tränings- och tävlingsform. Stigar och bana hålles öppna.

Vinterstadion

Mot Neglingemaren ligger Vinterstadion med anläggningar för rodel och slalom och ett flertal byggnader kopplade till verksamheterna.
Se vidare skötselområde 9.

Toaletter och renhållning

Allmän toalett finns t ex vid Erstaviksbadets parkering. Vinterstadion har toalett för sina besökare (typ Baja-Maja).

Soptunnor uppställs vid stigar bl.a. i anslutning till eldplats enligt skötselplanekarta 2 sid. 26 och tömmes genom naturvårdsförvaltarens försorg. För städning av stränder och marker i övrigt ansvarar naturvårdsförvaltaren.

Trafik och parkering

Ytterligare parkeringsytor inom området är ej aktuella. Vid cykelvägen skall av skyltning klart framgå att mopedåkning ej är tillåten. Bommar får sättas upp på stigar och cykelvägar om så bedöms erforderligt för att hindra otillåten trafik.

Information och utmärkning

Informationsskyltar iordningställs på platser enligt skötselplanekarta 2, sid. 26. Reservatets gränser skall märkas ut enligt svensk standard (SIS 150322) enligt Naturvårdsverkets riktlinjer.

NATURVÅRDSFÖRVALTNING

Kommunen ansvarar för reservatsförvaltningen.

TILLSYN, DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Tillsyn av området skall ske genom naturvårdsförvaltarens försorg så som angivits i beslutet.

Anteckningar om tillsyn och övrig naturvårdsförvaltning skall kontinuerligt föras av naturvårdsförvaltaren.

MEDVERKANDE

Medverkande i arbetet med föreskrifter, avgränsning och skötselplan

Åsa Wilke
Roger Grönwall
Konsult:Perry Sörensen

Infrastruktur
Infrastruktur
P Sörensen Arkitektkontor

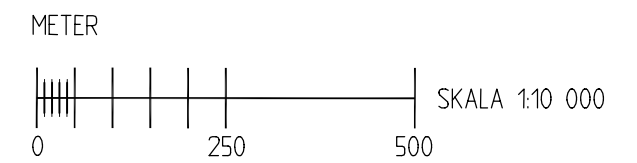

FÖRKLARINGAR

- Gräns för naturreservat
- Gräns för skötselområde
- 0 Skötselområdesnummer
- 1-8, 12 Område med inget eller litet åtgärdsbehov
- 9-11 Område med kontinuerligt åtgärdsbehov

TATTBY NATURRESERVAT SKÖTSELPLANEKARTA 1 BILAGA 5:1

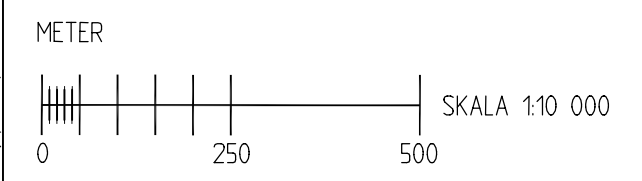

FÖRKLARINGAR

- Gräns för naturreservat
- Parkering
- Informationsskylt
- Eldstad
- Utsikt
- Skidlift
- Belyst motionsslinga
- Belyst cykelväg
- Gångväg, stig

TATTBY NATURRESERVAT SKÖTSELPLANEKARTA 2 BILAGA 5:2

Nacka kommun • 131 81 Nacka
tfn vxl 08-718 80 00 • www.nacka.se